
Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu* (PECK)

Izveštaj o početku rada

ECU/PECK-1/2012

* Ovaj naziv, bez prejudiciranja statusa Kosova, u skladu je sa Rezolucijom SBUN 1244 i mišljenjem MSP-a o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova

Naziv projekta	Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu (PECK)
Poziv na broj	CRIS No. 2011/282-152 i CoE No. JP/ 2590
Trajanje projekta	30 meseci
Realizacija	Opšta uprava za ljudska prava i pravne poslove, Savet Evrope
Budžet projekta	1.200,00 evra
Period izveštavanja	01.02.2012 – 15.08.2012. god.

Datum izveštaja 12.09.2012. god.

Za dodatne informacije kontaktirati: Jedinica za privredni kriminal (ECU) Odeljenje za borbu protiv kriminala Uprava za informaciono društvo i za borbu protiv kriminala Savet Evrope, F- 67075 Strazbur igor.nebyvaev@coe.int ; + 33 3 88 90 21 55 99	Ovaj izveštaj je pripremio projektni tim PECK-a. Stavovi ovde izraženi ni na koji način se ne mogu uzeti za zvanični stav Evropske unije i/ili Saveta Evrope.
Tim Projekta u Pristini Kancelarija Saveta Evrope u Pristini Ul. Bedri Pejani br. 3 10000 Pristina, Kosovo Edmond Dunga Savetnik Projekta PECK Tel: +381 38 243 749 ext. 106 Fax: +381 38 243 752 Email: Edmond.dunga@coe.int Luljeta Plakolli Lokalni Sluzbenik Projekta Tel: +381 38 243 749 ext.105 Fax: +381 38 243 752 Email: luljeta.plakolli@coe.int	Dva lokalne institucije za koordiniranje Kosovska Agencija Anti-Korupsije (KAA) Ul. Nazim Gafurri br.31 10000 Pristina, Kosovo Kontakt: Blerim Kelmendi Tel: +381 38 518 907 Email: blerim.kelmendi@rks-gov.net Finansijska Obavestajna Jedinica (FOJ) Ul. Eduard Lir br.1 10000 Pristina, Kosovo Kontakt: Labinot Preniqi Tel: +381 38 247 102 Email: labinot.preniqi@fic-kos.org

Sadržaj

1	PREGLED	6
1.1	KORISNIK I USTANOVE.....	6
1.2	NARUČILAC	6
1.3	REALIZATOR	7
2	PROJEKAT	7
2.1	OPŠTI CILJ.....	7
2.2	SVRHA PROJEKTA.....	7
2.3	OČEKIVANI REZULTATI (OR)	7
3	SITUACIJA NA KOSOVU	9
3.1	SITUACIJA U SEKTORU.....	9
3.2	REGULATORNA/SEKTORSKA POLITIKA.....	11
3.3	SRODNA TEHNIČKA POMOĆ OD MEĐUNARODNIH DONATORA	16
3.4	POSTOJEĆE POTREBE	17
4	KRATAK PREGLED REZULTATA/SVRHA PROJEKTA	18
4.1	AKTIVNOSTI.....	18
4.2	DOPRINOSI.....	21
4.3	REZULTATI.....	21
5	POČETNE AKTIVNOSTI	23
5.1	KRATAK PREGLED MERA	23
5.1	ANGAŽOVANJE PROJEKTOG TIMA/UPOŠLJAVANJE.....	24
5.2	PROSTORIJE PROJEKTNE SLUŽBE	24
5.3	POČETNE AKTIVNOSTI - FAZA I (14-16.02.2012)	24
5.4	POČETNE AKTIVNOSTI – FAZA II (28-29.03.2012)	25
5.5	POKRETANJE PROJEKTA – FAZA III (25-26. APRIL 2012).....	26
5.6	OBJASNJAVAJUĆI SASTANCI O UPITNICIMA PROCENE (10-12 JULI, 2012).....	27
5.7	BILATERALNI SASTANCI SA KOSOVSKIM INSTITUCIJAMA	28
6	VIDLJIVOST/MEDIJSKA POKRIVENOST.....	28
6.1	VEBSAJT PECK-KOSOVO.....	28
6.2	VIDLJIVOST EU	29
6.3	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI	29
6.4	PUBLIKACIJE.....	29
7	BUDŽET I DOPRINOSI	29
8	SLEDEĆI KORACI I ZAKLJUČCI.....	30
8.1	SLEDEĆI KORACI	30
8.2	DUGOROČNI UTICAJ PROJEKTA	30
8.3	UPRAVNI ODBOR I KOORDINATORI PROJEKTA.....	30
8.4	MOGUĆI RIZICI.....	31
8.5	ZAKLJUČCI	32
9	SPISAK ANEKSA	33

1 PREGLED

Ovaj Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu (PECK) počeo je sa radom 01.02.2012. god. Ovaj izveštaj o početku rada predstavlja aktivnosti i stanje projekta u toku ove faze, kao faze pripreme za početak realizacije aktivnosti projekta. Početna faza je formalno završena 30.04.2012. god.

1.1 Korisnik i ustanove

Korisnik: Kosovo

Glavne ustanove korisnici projekta: Kosovska agencija za borbu protiv korupcije (KABPK), Finansijsko-obaveštajna jedinica (FOJ), Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost (KDU) pri Kabinetu premijera.

Korisnici projekta obuhvataju (ali nisu ograničeni na) sledeće ključne agencije sa ulogom u borbi protiv korupcije/protiv pranja novca i u borbi protiv finansiranja terorizma na Kosovu:

- Specijalno tužilaštvo Kosova (STK)
- Sudski savet Kosova (SSK)
- Tužilački savet Kosova (TSK)
- Kosovska policija (KP)
- Kosovski Inspektorat Policije (KIP)
- Ministarstvo Pravde (MP)
- Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)
- Ministarstvo Finansija (MF)
- Ministarstvo Javne Administracije (MJF)
- Centralna Banka Kosova (CBK)
- Kosovska Obaveštajna Agencija (KOA)
- Agencija za upravljanje oduzetom i zaplenjenom imovinom (AUOZI)
- Kosovska carina (KC)
- Kancelarija glavnog revizora (KGR)
- Telo za pregled nabavke (TPN)
- Regulatorna komisija za javnu nabavku (RKJN)
- Centralna Agencija Nabaveke (CAN)
- Skupština Kosova (SK)
- Centralna izborna komisija (CIK)
- Ombudsperon Kosova (OK)
- Kosovska Agencija za Registracije Biznisa (KARB)

1.2 Naručilac

Kancelarija Evropske unije na Kosovu.

1.3 Realizator

Savet Evrope je odgovoran za realizaciju projekta i korišćenje sredstava projekta pod sporazumom Evropske zajednice sa Kancelarijom Evropske unije na Kosovu. U okviru Generalnog sekretarijata Saveta Evrope u Strazburu, Opšta uprave za ljudska prava i pravne poslove, Uprava za informaciono društvo i borbu protiv kriminala, i konkretnije Odeljenje za borbu protiv kriminala, Jedinica za privredni kriminal, odgovorne su strukture za opšte upravljanje projektom i njegov nadzor. Projektni tim koji radi u Prištini uz podršku Jedinice za privredni kriminal iz sedišta Saveta Evrope, odgovoran je za svakodnevnu realizaciju projekta.

2 PROJEKAT

2.1 Opšti cilj

Opšti cilj PECK-a je da doprinese demokratiji i vladavini prava kroz sprečavanje korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma na Kosovu.

2.2 Svrha projekta

Jačanje institucionalnih kapaciteta za borbu protiv korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma na Kosovu, u skladu sa evropskim standardima kroz detaljnu procenu i preporuke za unapređenje i uvođenje reforme privrednog kriminala.

2.3 Očekivani rezultati (OR)

U daljem tekstu su navedeni očekivani rezultati ovog projekta. Njihova realizacija će dovesti do postizanja svrhe projekta i doprineće opštem cilju:

U pogledu komponente za borbu protiv korupcije:

- OR 1.1. Postojanje izveštaja o proceni usaglašenosti važećih propisa i praksi sa evropskim standardima (na osnovu iskustva i kriterijuma koje koriste GRECO i druga relevantna tela Saveta Evrope);
- OR 1.2. Sposobnost kosovskih ustanova da podrže i primene pandanske procene o merama borbe protiv korupcije na osnovu evropske metodike praćenja;
- OR 1.3. Postojanje preporuka o regulatornim, institucionalnim oblastima i oblastima u vezi sa politikom;
- OR 1.4. Objavljeni i podeljeni izveštaji o proceni i napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

U pogledu komponente za borbu protiv pranja novca i za borbu protiv finansiranja terorizma:

- OR 2.1. Postojanje izveštaja o proceni usaglašenosti važećih propisa i praksi sa evropskim standardima (na osnovu iskustva i kriterijuma koje koriste MONEYVAL i druga relevantna međunarodna tela);
- OR 2.2 Sposobnost kosovskih ustanova da podrže i primene pandanske procene o merama borbe protiv pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma na osnovu evropske metodike drugih međunarodnih mehanizama procene;
- OR 2.3 Postojanje preporuka o regulatornim, institucionalnim oblastima i oblastima u vezi sa politikom;
- OR 2.4 Objavljeni i podeljeni izveštaji o proceni i napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

3 SITUACIJA NA KOSOVU

3.1 Situacija u sektoru

Korupcija je i dalje ozbiljan izazov za Kosovo. Anketa koju je sproveo Demokratski institut Kosova, a koja je poslužila kao osnova Barometru globalne korupcije 2010. Transparency International-a¹, pokazala je da 73 % ispitanika na Kosovu veruje da se od 2007. god. nivo korupcije povećao, dok samo 8 % smatra da je korupcija opala; 61 % ispitanika misli da mere za borbu protiv korupcije nisu imale nikakvo dejstvo, dok samo 8 % misli da je korupcija opala; 16 % korisnika je plaćalo mito da bi primilo uslugu bar jedne od devet različitih ustanova u proteklih 12 meseci.

Indeks percepcije korupcije za 2011. god. Transparency International-a ocenjuje Kosovo sa 2,9 (gde je 112 najniži nivo korupcije), što je najniža ocena na Balkanu.²

Prema pokazateljima Svetske banke o upravljanju u svetu, kontrola koju Kosovo ima nad korupcijom delimično je unapređena od 2003. godine, a ostala je niska sa manje-više 30 % (100 % predstavljaju potpunu kontrolu nad korupcijom), bez jasne tendencije od 2005. god.³

Ocene Freedom House-a za države u tranziciji takođe, pokazuju da nije ostvaren značajan napredak od prve procene izvršene 2004. god.⁴

„Procena Kosova 2010 (pod Rezolucijom SB UN 1244/99)“⁵, koju je izvršio OECD i EU „Podrška unapređenju u upravljanju i rukovođenju“ (SIGMA) navode „visok nivo korupcije prisutan u svim sektorima“ kao glavne činioce koji dovode „do zaključka da je i dalje potrebno uložiti velike napore da bi se obezbedila vladavina prava na Kosovu“. Izveštaj ističe da „slabosti obuhvataju preklapanje i lošu saradnju između različitih ustanova (KABPK [Kosovska agencija za borbu protiv korupcije], Javnog tužilaštva, Kancelarije za dobro upravljanje, Saveta za borbu protiv korupcije, policije) i slab izvršni kapacitet“. Izveštaj 2011 g. ukazuje odsustvo jasnih i vidljivih rezultata u borbi protiv korupcije koja povećava zabrinutost o sposobnosti za apsorbovanje zakonodavstva, realni odanost u implementiranju zakona i sposobnost institucija e osoblja.

Izveštaj 30.06.2011. godine Demokratskog instituta Kosova, „Uslovi EU za borbu protiv korupcije: Merenje napretka na Kosovu“⁶ navodi različite oblasti u kojima je potrebno preduzeti mere, kao što su sloboda informisanja, praćenje i provera objavljene imovine, uspostavljanje i primena kodeksa ponašanja, eliminisanje političkog mešanja, pravičan postupak zapošljavanja i zaštita svedoka.

¹ www.transparency.org

² <http://cpi.transparency.org/cpi2011/results/>

³ Svetska banka, <http://info.worldbank.org/governance/wgi/>

⁴ Na skali od 1-7, gde 1 predstavlja najviši nivo napretka, Kosovo je ocenjeno sa 6 od 2004-2007. a od 2008-2011. sa 5.75 <http://www.freedomhouse.org>

⁵ www.sigmaxweb.org/dataoecd.28/41/46401972.pdf, na str. 3.

⁶ www.kdi-kosova.org/publications.rn_kbekk.pdf

Različite ankete javnog mnjenja i stručnjaka, koje je sproveo Transparency International, uključujući Barometar globalne korupcije, naglasile su da se za političke stranke na Zapadnom Balkanu smatra da su jedna od ustanova koje su verovatno pogođene korupcijom.⁷ Izveštaj Transparency International-a o finansiranju političkih stranaka konstatovao je da na Kosovu političke stranke ne moraju da imaju samo jedan račun u banci na koji će primati i sa kojeg će trošiti sredstva, a zakon ne zabranjuje uplate novca.⁸ Postojeći zakoni ne definišu jasno rokove i mehanizme za objavljivanje finansijskih izveštaja stranaka, što predstavlja prepreku za primenu odredaba o objavljivanju imovine.⁹

U smislu povraćaja imovine, Misija vladavine prava Evropske unije na Kosovu (EULEX) izvestila je da je u 15 postupaka povodom korupcije donela osuđujuću presudu, od kojih su neki obuhvatili predmete visokog nivoa, pa ipak, nikakva protivpravno stečena imovina nije zaplenjena u nijednom od ovih predmeta¹⁰. To je verovatno rezultat „ograničenih i loših kapaciteta, zakonski i institucionalno, za zaplenu protivpravno stečene imovine“, kako je Demokratski institut Kosova ocenio maja 2011. god. za Kosovski institut za istraživanje i razvoj politike.¹¹

Što se tiče borbe protiv pranja novca i protiv finansiranja terorizma, ne postoje javni statistički podaci u vezi sire javnosti. Nijedan godišnji izveštaj nije sastavljen iz nadležnih organa i nema objavljenih podataka za širu javnost.¹² U isto vreme, kvantitet i kvalitet podataka iz organa za sprovođenje zakona, i pravosuđa, smatrali su se u prošlosti nedovoljnim za ocenu broja i karakteristika istraživanih slučajeva pranja novca, koji su krivično gonjeni i procesuirani u sudovima.¹³

Međutim, nivo pranja novca u vezi je sa nivoom crne ekonomije (preprodaja droge, prostitucija, krijumčarenje nedozvoljene robe, krivotvorenje i piraterija, i druge kriminalne delatnosti, isključujući, u ovom kontekstu, utaju poreza, kao deo sive ekonomije). Nivo crne ekonomije u periodu između 2004-2006. ocenjen je u 2007. god. da iznosi više od 300 miliona € na Kosovu. Prema skorašnjem izveštaju Europolu o „Proceni EU pretnje od organizovanog kriminala 2011“, Kosovo je i dalje region sa visoko aktivnim kriminalnim organizacijama, posebno u oblasti trgovine drogom i oružjem.¹⁴ Prihod iz ovih kriminalnih izvora koristi se za delatnosti koje služe za pranje novca.

Stoga, nije iznenađenje da se više od 420.000 novčanih transakcija (preko 10,000 €) godišnje prijavi FOJ, broj koji je ekstremno veliki u poređenju sa brojem stanovništva

⁷ Transparency International, „Rasvetljavanje finansiranja političkih stranaka: Albanija, Hrvatska, Kosovo, BJR Makedonija i Srbija 2011, str. 2.

⁸ Transparency International, beleška 8, str. 6.

⁹ *Ibid.* str. 15.

¹⁰ Kosovski institut za istraživanje i razvoj politike (KIPRED), Studijski dokument 2011/05, „Jačanje vladavine prava na Kosovu II: Zaplena protivpravno stečene imovine“, Priština, april 2011, str. 3.

¹¹ KIPRED, beleška 11, na str. 23.

¹² UNOCD, „Izveštaj o tehničkoj oceni“, april 2010.

¹³ B&S Europe, 2007, „Anketa o meri i sprečavanju nezakonite ekonomije i pranja novca na Kosovu. Izveštaj pripremljen za Evropsku agenciju za rekonstrukciju“, str. 21.

www.eulex-kosovo.eu/training/police/PolicijaTraining/ORGANIZED_CRIME/DOCUMENTS/2.pdf.

¹⁴ www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/octa_2011.pdf.

Kosova i jačinom njegove privrede. U isto vreme, FOJ je izvestio i da je primao nekoliko sumnjivih transakcija u vezi sa finansiranjem terorizma.

Skorašnje ocene mera za borbu protiv pranja novca/finansiranja terorizma na Kosovu iznova su isticale potrebu za širim spektrom zakonodavne i organizacione reforme da bi se Kosovo uskladilo sa evropskim i međunarodnim standardima.¹⁵

Sastanci sa pandanskim ustanovama koji su održani u toku početnih aktivnosti potvrdili su još jednom da je Kosovu potrebna čvrsta podrška oko povećanja svojih zakonodavnih i institucionalnih kapaciteta za borbu protiv korupcije i pranja novca, i za borbu protiv finansiranja terorizma. Očekuje se da će se to ostvariti kroz ocenu postojećih mera a kasnije i kroz obezbeđivanje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih preporuka za kosovske organe vlasti o tome kako unaprediti postojeće kapacitete i obezbediti delotvornu primenu zakona u praksi.

3.2 Regulatorna/sektorska politika

Borba protiv korupcije

Borba protiv korupcije

U skorašnjim mesecima usvojeni su važni zakoni i amandmani na Kosovu, koji uvode nekoliko neophodnih odredbi, a koji bi samim tim mogli da budu korisno sredstvo za borbu protiv privrednog kriminala, uključujući :

- Krivicni zakon (Zakon br. 04/L-082 20 Aprila 2012);
- Zakon o Policiji (Zakon br.04/L-076 23 Januara 2012);
- Zakon o deklaraciji, poreklu i kontroli imovine visokih javnih zvaničnika i deklaraciji, poreklu i kontroli pokloa svih javnih funkcionera (Zakon br. 04/L-050 31 August 2011);
- Zakon o Sprecavanju Sukoba Interesa u vršenju javnih funkcija (Zakon br. 04/L-052 31 Augusta 2011);
- Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivicna dela (Zakon br. 04/L-051 31 Augusta 2011);
- Zakona o međunarodnom pravnom saradnjom u krivicnim stvarima'' (Zakon br. 04/L-031 31 August 2011)
- Zakona o javnom nabavkom (Zakon br. 04/L-042 31 Augusta 2011);
- Zakona o zastitu svedoka (Zakon br. 04/L-015 29 Jula 2011)
- Zakona o pristupu javnim dokumentima (Zakon br. 03/L-215 7 Oktobra 2010);

¹⁵ Stejt department Sjedinjenih Američkih Država, „Izveštaj o međunarodnoj strategiji za kontrolu narkotika, II izdanje, Pranje novca i finansijski kriminal“, mart 2011, str. 46.

- Zakona o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-0548 o javnom finansijskom upravljanju i odgovornosti", (Zakon br 03/L-221 12 Jula 2010);
- Zakona o zastitniku gradana (Zakon br. 03/L-195 22 Jula 2010);
- Zakona o Agenciji protiv Korupsije (Zakon br. 03/L-159 29 Decembra 2009)

Ostaje da se ipak proceni da li pravni okvir za borbu protiv korupcije i njeno sprovođenje je u skladu sa međunarodnim i Evropskim standardima. Zakonodavni i regulatorni okvir, iako se veoma cesto menjao, i dalje poziva na racionalizaciju procesa i ostaje nejasan u odredjenim oblastima. Nekoliko zakona i dopuna sa znacajem za borbu protiv korupcije je trenutno u skupstinski ili vladini proces, i to:

- Nacrt Zakona o Krivicnom Postupku (04/L-123)- prvo se citanje izvrsilo na Skupstinu Jula 2012 godine;
- Nacrt Zakona o prosirenim ovlascenjima za oduzimanje imovine stecene krivicnim delom, koji je jos uvek pod vladinim procedurama.

Kosovski organi vlasti su 11.01.2012. god. usvojili **Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za borbu protiv korupcije za 2012-2016**. Te dokumente je pregledala Skupština Kosova na prvom čitanju 19.04.2012. god. i oni su i dalje na čekanju za konačno usvajanje.

Što se tiče institucionalnog okvira, Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost (KDU) pri Kabinetu premijera ima centralnu ulogu u stvarima u vezi sa dobrim upravljanje, koje između ostalog obuhvataju politiku borbe protiv korupcije. Zajedno sa međuministarskom Radnom grupom za borbu protiv korupcije kojom predsedava, Kancelarija učestvuje u koordinisanju i praćenju politike borbe protiv korupcije u sektorima.

Kosovska agencija za borbu protiv korupcije (KABPK) je glavno telo za operativnu politiku borbe protiv korupcije i za nadzor. Uspostavljena je 2006. god. i uspela je da poveća neke od svojih kapaciteta, a od nedavno funkcioniše pod novim izmenjenim i dopunjenim Zakonom o Kosovskoj agenciji za borbu protiv korupcije.¹⁶ Na osnovu člana 3. Zakona, Agencija je „nezavisno i specijalizovano telo odgovorno za primenu državne politike za borbu protiv korupcije i njeno sprečavanje na Kosovu“.

Što se tiče sprovođenja zakona i krivičnog gonjenja, Specijalno tužilaštvo Kosova (STK) je uspostavljeno februara 2010. god. Glavni zadatak STK je da rešava predmete korupcije na visokom nivou. Danas, jedna trećina visokoprofilnih predmeta korupcije dodeljena je isključivo u nadležnost lokalnih kosovskih tužilaca, iako su najosetljivije istrage pod ingerencijom međunarodnih tužilaca koje odredi EULEX.¹⁷

¹⁶ Zakon br. 03/L-159 o Kosovskoj agenciji za borbu protiv korupcije, donesen 19.01.2010. god.

¹⁷ www.eulex-kosovo.eu/en/news/000218.php

Što se tiče sprečavanja korupcije u pravosuđu, Sudski savet Kosova (SSK) je obrazovan na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2005/02 „o uspostavljanju Sudskog saveta Kosova“ a trenutno se zasniva na Zakonu iz 2008. god. „o privremenom sastavu SSK“ i Zakonu br. 03/L-223 „o Sudskom savetu Kosova“ od 03.10.2010. god. Savet je dužan da obezbedi nezavisnost i nepristrasnost sudskog sistema. Odgovoran je za izbor i predlaganje za izbor kandidata na položaj u sudstvu.¹⁸ Savet je takođe, odgovoran za prenos sudija i za disciplinski postupak. U okviru SSK, Služba disciplinskog saveta je telo odgovorno za ispitivanje navoda o korupciji i nepropisnom obavljanju dužnosti u sudstvu.¹⁹ Međutim, prema određenim izveštajima, ne postoji odgovarajuća istraga u ovom domenu.²⁰ Ekvivalentno telo, Tužilački savet Kosova (TSK), postoji za tužioce. TSK je nezavisna ustanova koja obezbeđuje ravnopravan pristup pravdi kao i nezavisan, stručan i nepristrasan rad tužilaca.²¹

U sklopu Radne grupe STK za borbu protiv korupcije nalazi se 30 istražitelja Kosovske policije (KP). Osim toga, KP je uspostavila Upravu za borbu protiv privrednog kriminala i korupcije. Novoosnovana Uprava još uvek ima izazove u smislu nedostatka odgovarajuće opreme i zaposlenih. Bilo je takođe, pritužbi u pogledu internog prestrukturisanja i unapređenja u KP, što je prema izveštajima navodno zasnovano na političkim željama a ne na radnom iskustvu ili učinku.²² Izgleda da je kapacitet u smislu istraga zasnovanih na obaveštajnom radu, proaktivnih istraga i skrivenih operacija i dalje ograničen.²³ Koordinacija između pravosuđa i KP je opisana kao „problematična“.²⁴ EULEX-ovi policajci nalaze se pored svojih kolega iz KP, ali oni uglavnom imaju ulogu podrške, dok je KP u operativnom smislu ta koja je na čelu.²⁵

KP nadgleda Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP). Unutar MUP, osnovan je Policijski inspektorat Kosova kao izvršno telo. Policijski inspektorat Kosova se sastoji od izvršnog načelnika i inspektora, koji su civilni službenici i nezavisni od Kosovske policijske službe. Njihov zadatak je da vrše inspekciju u policijskim jedinicama, ispituju policajce, sakupljaju podatke o ispunjenim zadacima i istražuju slučajeve nepropisnog obavljanja dužnosti, uključujući navode o korupciji. Izvršni načelnik Inspektorata odgovara MUP.²⁶ Osim što nadgleda KP, MUP je opšte nadležno za unutrašnju bezbednost na Kosovu, te se samim tim bori protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Agencija za upravljanje oduzetom i zaplenjenom imovinom (AUOZI) osnovana je juna 2010. god. kao deo Ministarstva pravde, nakon donošenja Zakona o upravljanju oduzetom i zaplenjenom imovinom. Mandat AUOZI je čisto administrativan i između ostalih odgovornosti obuhvata kontrolu, upravljanje i/ili prodaju oduzete ili zaplenjene imovine. Iako AUOZI postoji više od godinu dana, budući da je donekle nova ona ima strukturu kojoj su potrebni specijalni kapaciteti i veštine za rukovanje i upravljanje

¹⁸ www.kgik-ks.org/?cid=2,1.

¹⁹ www.kgik-ks.org/?cid=2%2C152

²⁰ Freedom House, isto.

²¹ www.md-ks.org/?page=2,83,320.

²² KIPRED, isto.

²³ KIPRED, isto.

²⁴ www.sigmaxweb.org/dataoecd/28/41/46401972.pdf, at str. 3.

²⁵ www.eulex-kosovo.eu/en/police/.

²⁶ www.mpb-ks.org/?page=2,12

slučajevima zaplenjene i/ili oduzete imovine i za negovanje saradnje sa drugim ustanovama koje su bitne za njen rad. Na primer, od svog osnivanja do danas, AUOZI je uspeła da reši samo par slučajeva oduzete imovine, jedan od kojih se tiče stoke, a to pokazalo se veoma teško zbog same prirode slučaja i nepostojanja sredstava za takve slučajeve. EULEX je juna 2011. god. započeo dvanaestomesečni program obuke i radionice za kosovske i EULEX-ove sudije, tužioce i istražitelje u vezi sa zaplenom protivpravno stečene imovine.²⁷

Međunarodna uzajamna pravna pomoć i dalje je problematična zbog situacije u vezi sa statusom Kosova: Kosovo nije potpisnica Evropske konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima (ETS 30). Nekoliko evropskih država sarađuje sa Kosovom po potrebi, a neke druge ne. Van Evrope, saradnja sa organima javnog reda i mira i pravosuđem je retka. Nepostojanje međunarodne saradnje sa stranim državama nanosi štetu krivičnim postupcima na Kosovu i ovim zemljama.

Borba protiv pranja novca i protiv finansiranja terorizma (BBPN/PFT)

Kada govorimo o borbi protiv pranja novca/protiv finansiranja terorizma, još uvek ne postoji formalan strateški dokument za mere u toj oblasti. Što se tiče zakona, sistem se do 2010. god. zasnivao na UNMIK-ovoj²⁸ uredbi. Nov zakon o BBPN/PFT Skupština je usvojila 30.09.2010. god. (Zakon br 03/L-196 "o Sprečavanju Pranja Novca i finansiranja terorizma") a proglašen je Ukazom br.. DL-055-2010 predsednika, 18.10.2010. Raniji nacrti zakona imali su veliku podršku u vidu tehničkog saveta od EULEX-a, a dvaput ih je pregledao i Savet Evrope, da bi se obezbedilo da su isti u skladu sa evropskim standardima. Međutim, zakon je, u svojoj drugačijoj, usvojenoj verziji, primio kritike od mnogih aktera uključenih u finansijskim istragama. Mane naizgled i između ostalog obuhvataju tehničke greške kod pozivanja na glavne članove, čime se postavljaju pitanja o zakonitosti nekih normativa. Zakon je trenutno u postupku reviziji i očekuje se da će se ponovo podneti Skupštini na usvajanje u toku leta 2012. god. Podzakonska akta su samo delimično razrađena a većina je još uvek na čekanju.

Skorašnja važna dešavanja u smislu zakona obuhvataju usvajanje sledećih zakona²⁹:

- Zakona o bankama, mikrofinansijskih institucija i ne banke finansijskih institucija (Zakon br. 04/L-093 12 Aprila 2012), koji sadrži nekoliko bitnih članova značajne za okvir BBPN/PFT
- Zakona o Igrama Sreće (Zakon Br. .04/l-080 6 Aprila 2012);
- Zakona o Slobodu Asociacije u Nevladinim Organizacijama (Zakon Br. 04/L-057 29 Avgusta 2011);
- Zakona o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-123 o poslovnim organizacijama (Zakon br.. 04/L-006 23 Jula 2011);
- Zakona o Centralnom Bankom Kosova (Zakon Br. 03/L-209, 12 Jula 2010)

²⁷ www.eulex-kosovo.eu/en/news/000304.phstr.

²⁸ Uredba UNMIK-a br. 2005/42, 30.08.2005. godine, kojom se menja Uredba UNMIK-a br. 2004/2, sa izmenama i dopunama, o sprečavanju pranja novca i srodnih krivičnih dela.

²⁹ Ostali bitni zakoni spomenuti u komponentu protiv korupcije (pp.8-9 gore)

Finansijsko-obaveštajni centar (FOC), kao raniji nadležni autoritet za prikupljanje, analiziranje i distribucije finansijskih informacija inteligencije, prenela je sve odgovornosti Finansijskoj Obaveštajnoj Jedinici u junu 2012 godine, koja je sada isključivo odgovorna za akumulaciju, analizu i prenosenje izveštaja o sumnjivim transakcijama organima za sprovođenje zakona radi sprečavanja pranja novca (i srodnih krivičnih dela) i finansiranja terorizma. FOJ vodi bazu podataka svih izveštaja o novčanim transakcijama i izveštaja o sumnjivim aktivnostima, kao i svih podataka i informacija sakupljenih u toku analiziranja tih izveštaja. Osim toga, FOJ deli obaveštajne podatke i informacije sa organima javnog reda i mira na Kosovu (policija, Poreska uprava, Centralna banka, carina, itd.), sa međunarodnim telima i subjektima na Kosovu (EULEX, KFOR, itd.) i sa drugim finansijsko-obaveštajnim jedinicama iz inostranstva. FOJ ne sprovodi sam krivične istrage, već istražnim organima obezbeđuje obaveštajne podatke/informacije koje se mogu upotrebiti za pokretanje ili sprovođenje istrage.³⁰ Međutim, FOJ retko prima bilo kakve povratne informacije o ishodu istraga. FOC je sklopio memorandum o razumevanju (MR) sa susednim zemljama (otprilike 7 MR³¹) a pored toga je uspostavio i kanale za elektronsku komunikaciju radi razmene zahteva sa Albanijom i Crnom Gorom (preko sivozano obezbeđenim kanalima). Saradnja sa drugim zemljama je nejednaka, blago rečeno, zbog situacije u vezi sa statusom Kosova: određene finansijsko-obaveštajne jedinice do danas nisu odgovorile bilo na obaveštajne podatke o sumnjivim transakcijama, a koje je obezbedio FOJ, bilo na zahtev za informacijama. Ovakav nedostatak saradnje verovatno ozbiljno narušava rad organa javnog reda i mira na Kosovu, kao i u evropskim zemljama. FOJ stalno održava obuku finansijskih institucija u vezi sa njihovim obavezama, ali nema nikakav kapacitet za inspekciju na terenu radi provere poštovanja u ne bankinom sektoru gde je dezinirani nadležnik. FOJ održava međunarodno prisustvo i preciznije savetnike EULEX-a.

Centralna banka Kosova (CBK)³² je nadzorno i regulatorno telo za finansijske institucije na Kosovu. Na Kosovu ne postoji kapitalno tržište. Sve banke su primarno male banke a 80 % njih u vlasništvu su stranih finansijskih institucija. Iako je Kosovo uglavnom gotovinska ekonomija, poverenje u bankarski sistem se sistematski povećava za oko 20 % godišnje. Prema izveštajima, sve banke imaju službenike zadužene za proveru usaglašenosti sa propisima. Pored toga, CBK ima MR sa FOJ o razmeni informacija za svaku sumnjivu aktivnost u okviru finansijskih institucija. Taj MR je izvršen u mnogim slučajevima kada su otkrivene sumnjive aktivnosti. Osiguravajuća društva nemaju službenike zadužene za proveru usaglašenosti sa propisima. Tržište osiguranja uglavnom je orijentisano na osiguranje od autoodgovornosti (oko 74 % svih polisa osiguranja odnose se na osiguranje od autoodgovornosti), međutim, još uvek nema informacija o veličini sektora životnog osiguranja kao i drugih vrsta osiguranja u vezi sa investicijama, a koje nose rizik u smislu pranja novca. Penzijski fondovi su pogođeni finansijskom krizom (pad vrednosti ukupne aktive od 10,4 %) pošto oni uglavnom ulažu na međunarodnim tržištima (95 %), međutim, vrednost ukupne aktive raste sa oporavkom tržišta. Prema navodima CBK, rizik od pranja novca treba tražiti u neformalnom sektoru.

³⁰ <http://fic-ks.org/>; www.eulex-kosovo.eu/en/news/000237.phstr.

³¹ Sa Albanijom, Makedonijom, Crna Gorom, Slovenijom, San Marinom i Turskom

³² Ukupno ima 74 institucija, uključujući 8 banaka, 11 osiguravajućih društava, 2 penzijska fonda i 15 mikrofinansijskih institucija.

Međunarodni donatori su organizovali aktivnosti obuke za zaposlene u CBK i službenike zadužene za proveru usaglašenosti sa propisima, a neki programi obuke se održavaju zajedno sa zaposlenima u FOJ i/ili policiji.

Jedinica za finansijske istrage u okviru Direktorata za Istrazivanje Organizovanog Kriminala je odgovorna samo sa takozvane integrisanim slucajevima (finansijskim slucajevima tesno povezani za organizovanim kriminalom), ali ne i za nezavisnih finansijskih kriminala. Direkcija za privredni kriminal i istrage o korupciji u Kosovskoj Policiji (DPKIK) i novoosnovana anti korupcijska Task Force, pod nadzorom Kancelarije Specijalnog Tuzilastva (TFPK/KPT) bave se svim vrstima finansijskih krivicnih dela. DPKIK bavi se redovno sa finansijskim kriminalom i slucajevima pranja novca i TFPK/KPT fokusira se na visim profilima i slozenim predmetima³³.

Kosovo je član Svetske banke (SB) i Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) od juna 2009. FOJ ozbiljno razmatra buduci prijem u Egmont Grupu koja sadrzi 106 clanova (Finansijskih Obavestajne Jedinice), Kosovo nije član Radne grupe za finansijsku akciju (FATF) niti nijednog regionalnog tela sličnog FATF-u (npr: MONEYVAL).

3.3 Srodna tehnička pomoć od međunarodnih donatora

U oblasti borbe protiv korupcije, glavna institucija - Kosova agencija za borbu protiv korupcije, trenutno ne prima nikakvu veću tehničku pomoć s obzirom da je završen prošlogodišnji projekat, a kojeg je finansirala EU, koji je obezbedio tehničku pomoć i pravno savetovanje u određenim oblastima rada KABPK. Savet Evrope je na jesen 2011. godine, kroz svoj program tehničke pomoći, KABPK obezbedio stručnjaka za duži period radi podrške njenoj Strategiji za borbu protiv korupcije i izrade novog akcionog plana, zajedno sa sredstvima za merenje učinka. Naizgled, UNDP planira da krajem 2012. god. započne obuhvatan projekat u oblasti borbe protiv korupcije, koji pokriva više sektora i tema.

U ovlasti BBPN/PFT, kosovske institucije trenutno dobijaju veliku tehničku pomoć od Trezora SAD za tehničku pomoć (OTA), posebno preko rezidentnog savetnika koji boravi u Prištini. Program obuhvata obuku i konsultacije u većem broju ključnih agencija uključenih u sistem BBPN/PFT, uključujući tu i FOJ i organe javnog reda i mira u njihovim operativnim aktivnostima i institucionalnom uređenju, kao i pomoć oko izrade zakona. Rezidentni savetnik OTA pomogao je 2011. god. FOJ oko uspostavljanja neformalne radne grupe između agencija radi procene usaglašenosti zakona o BBPN/PFT sa preporukama FATF-a 40+9. Izrađeni su obuhvatni amandmani zakona o BBPN/PFT zahvaljujući toj vežbi i podneti su početkom 2012. god. ministru finansija Kosova, koji će, prema očekivanju, podneti formalan predlog Skupštini u drugoj polovini 2012. god.

³³ Izvestaj Progresu EU 2011

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2011/package/ks_rapport_2011_eng.pdf

3.4 Postojeće potrebe

U toku početnih aktivnosti i sastanaka sa glavnim pandanima i korisnicima, uopštenu su potvrđene sledeće postojeće potrebe u vezi sa oblastima borbe protiv korupcije i protiv pranja novca, kao i protiv finansiranja terorizma:

Potreba 1:	Definisati nadležnosti za regulisanje i sprovođenje borbe protiv korupcije;
Potreba 2:	Ojačati saradnju u pogledu primene Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije, podstaći razradu strategije, kao i saradnju između agencija u oblasti BBPN/PFT, a posebno u vezi sa sprovođenjem zakona;
Potreba 3:	Izgraditi kapacitete u ključnim oblastima kao što su krivični postupak, povraćaj imovine, uzajamna pravna pomoć i nadgledanje;
Potreba 4:	Dodatno unaprediti zakone u ključnim oblastima, kao što su krivični zakonik, zakon o krivičnom postupku, zakon o borbi protiv pranja novca, kao i neophodna podzakonska akta; i
Potreba 5:	Obezbediti dostupnost obuhvatnih podataka i informacija radi procene rizika i delotvornosti mera.

4.1 Aktivnosti

Opšti cilj	Doprineti demokratiji i vladavini prava kroz sprečavanje i kontrolu korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma na Kosovu.	
Svrha projekta	Jačanje institucionalnih kapaciteta za borbu protiv korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma na Kosovu, u skladu sa evropskim standardima kroz detaljnu procenu i preporuke za unapređenje i uvođenje reforme privrednog kriminala.	
Rezultat 1	Ocena mera za borbu protiv korupcije	
Aktivnosti		
1.1.	Postojanje izveštaja o proceni usaglašenosti važećih propisa i praksi sa evropskim standardima (na osnovu iskustva i kriterijuma koje koriste GRECO i druga relevantna međunarodna tela).	Pokrenuti postupak koji će podržati periodično ocenjivanje mera protiv korupcije: pripremiti i završiti opis zadataka, kao i upitnike za koordinaciju i konsultaciju sa EULEX-om; pripremiti matricu usaglašenosti i postaviti prioritete u vezi sa procenom korupcije. Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC, dnevnice, međunarodna putovanja, usmeni/pismeni prevod, objavljivanje i širenje informacija, radionice i konferencije. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, studijsko istraživanje.
1.2	Izvršiti pandansku procenu mera borbe protiv korupcije na osnovu evropske metodike praćenja	Organizovati dve uzastopne procene (početna i konačna) mera borbe protiv korupcije, uključujući jedan izveštaj o napretku između procena, u saradnji sa EULEX-om; podržati kosovske institucije oko unapređenja kapaciteta za izveštavanje u skladu sa metodikom procene mera/reformi borbe protiv korupcije, i razvoj

		mehanizama za sakupljanje i obradu podataka neophodnih za izveštavanje o merama/reformama u borbi protiv korupcije. Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC (međ+lokal), dnevnice, međunarodna putovanja, radionice, usmeni/pismeni prevod. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci.
1.3	Postojanje preporuka o regulatornim, institucionalnim oblastima i oblastima u vezi sa politikom	Pripremiti i uvesti preporuke na osnovu procena i obezbediti jedinstveno razumevanje predloženih reformi, u koordinaciji sa EULEX-om. Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC (međ+lokal), dnevnice, međunarodna putovanja, radionice, usmeni/pismeni prevod. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci.
1.4	Objavljeni i podeljeni izveštaji o proceni i napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku	Objaviti, prevesti, podeliti i upoznati se sa procenom i izveštajima o napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku. Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC (međ+lokal), dnevnice, međunarodna putovanja, konferencije, usmeni/pismeni prevod, objavljivanje i širenje informacija. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci.

Rezultat 2	Ocena mera za borbu protiv pranja novca i protiv finansiranja terorizma	
Aktivnosti		
2.1	Postojanje izveštaja o proceni i napretku u pogledu usaglašenosti važećih propisa i praksi sa evropskim standardima (na osnovu iskustva i kriterijuma koje koriste MONEYVAL i druga relevantna međunarodna tela)	Organizovati dve uzastopne procene mera borbe protiv pranja novca i protiv finansiranja terorizma, u saradnji sa EULEX-om; pripremiti matricu usaglašenosti i postaviti prioritete u vezi sa procenama pranja novca i finansiranja terorizma.
		Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC (međ+lokal), dnevnice, međunarodna putovanja, konferencije, usmeni/pismeni prevod, objavljivanje i širenje informacija. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, studijsko istraživanje, pravna mišljenja, sastanci.
2.2	Izvršiti pandansku procenu mera borbe protiv pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma na osnovu evropske metodike praćenja	Podržati kosovske institucije oko unapređenja kapaciteta za izveštavanje u skladu sa metodikom procene mera i oko razvoja mehanizama za sakupljanje i obradu podataka neophodnih za izveštavanje o reformama BBPN/PFT.
		Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC, dnevnice, međunarodna putovanja, radionice, usmeni/pismeni prevod. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci.
2.3	Postojanje preporuka o regulatornim, institucionalnim oblastima i oblastima u vezi sa politikom	Pripremiti i uvesti preporuke na osnovu procena.
		Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC, dnevnice, međunarodna putovanja,

		radionice, usmeni/pismeni prevod, objavljivanje i širenje informacija. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci
2.4	Objavljeni i podeljeni izveštaji o proceni i napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku	Objaviti, prevesti, podeliti i upoznati se sa procenom i izveštajima o napretku (uključujući matricu usaglašenosti) na engleskom, albanskom i srpskom jeziku. Troškovi: naknada za glavne stručnjake, STC (međ+lokal); dnevnice, međunarodna putovanja, usmeni/pismeni prevod, objavljivanje i širenje informacija. Doprinosi: svakodnevni saveti glavnog stručnjaka, STC konsultacije, pravna mišljenja, sastanci, studijske posete.

4.2 Doprinosi

Projekat će obezbediti sledeći doprinos dok daje podršku i pomaže oko postizanja očekivanih rezultata u skladu sa usvojenim planom rada i nastalim potrebama, i u skladu sa dogovorom postignutim na sastanku Upravnog odbora:

- Istraživačke studije
- Posete radi ocene na licu mesta
- Prevod/objavljivanje
- Izveštavanje medija i akcije vidljivosti

4.3 Rezultati

Rezultati obe komponente će obuhvatiti sledeće:

- Opis zadataka za metodiku i postupak procene;
- Izveštaji o proceni i napretku, i matrice usaglašenosti;
- Obuka (informativni sastanci) u oblasti metodike međunarodne procene kao vežbe;
- Radionice (manje radne grupe prepoznate kao metodologija rada/ispitivanja u toku poseta na licu mesta);

- Konferencije (plenarni sastanci na kojima se razgovara o rezultatima procena).

5 POČETNE AKTIVNOSTI

5.1 Kratak pregled mera

Sledeće aktivnosti su sprovedene u početnoj fazi projekta a potom pre zapocinjanja projektnih aktivnosti (01.02.2012 – 15.08.2012):

Opis aktivnosti u početnoj fazi	Status (od 30.04.2012)
Angažovanje projektnog tima (Strazbur i Priština): Savetnik/rukovodilac projekta (Priština – 100 % radno vreme): Proces upošljavanja je još u toku- uposlen i radi Domaći službenik projekta (Priština – 100 % radno vreme): Uposlen i radi Službenik projekta (Strazbur – 50 % radno vreme): Uposlen i radi Pomoćnik projekta (Strazbur – 100 % radno vreme): uposlen i radi	Završeno
Angažovanje 6 glavna stručnjaka (glavni stručnjak za borbu protiv korupcije i glavni stručnjak za BBPN/PFT) koje treba angažovati u toku trajanja projekta	Završeno
Smeštaj i uspostavljanje projektne službe	Završeno
Početne aktivnosti (Faza I: 14-17.02.2012): Predstavljanje projekta pandanskim/korisničkim ustanovama/izrada opisa zadataka (metodike procene)	Završeno
Početne aktivnosti (Faza II: 26-28.03.2012): Ocena opisa zadataka (metodike procene); i razmatranje upitnika za procenu u vezi sa borbom protiv korupcije i BBPN/PFT	Završeno
Početak projekta - Faza III (25-26.04.2012)	Završeno
Potvrda kosovskih organa vlasti za članove Upravnog odbora	Završeno
Obavestavajuci sastanci sa Kosovskim vlastima o upitnicima procene	Završeno
Priprema i podnošenje nacrtu izveštaja o početku, u roku od 15 dana od dana završetka početne faze (15.05.2012)	Završeno

5.1 Angažovanje projektnog tima/upošljavanje

Dve pozicije, obe u Strazburu i Prištini za članove popunili su se na osnovu konkursa za radno mesto koji se objavljuje u skladu sa pravilima i postupcima, kao i sa rokovima prema politici Saveta Evrope za ljudske resurse i druge procedure. U tom pogledu, domaći službenik projekta u Prištini uposlen je februara 2012. god. Zaposljavanje Savetnika Projekta desilo se u Julu 2012 godine. Savetnik Projekta nalazi se u Kancelariji Saveta Evrope u Prištini i on će svakodnevno savetovati, pratiti, rukovoditi i nadgledati realizaciju projekta.

Napravljen je uži izbor od svih prijavljenih a potom i kandidata, na osnovu njihovih kvalifikacija, radnog iskustva i sposobnosti, kao i njihovog učinka tokom razgovora. Osim toga, učinak i ocene sa prethodnih radnih mesta potvrđene su kroz proveru preporuka.

Projektni tim u Prištini koji se sastoji od dva člana (rukovodilac projekta/savetnik i domaći službenik projekta) neposredno podnosi izveštaj Jedinici za privredni kriminal pri Odeljenju za borbu protiv kriminala, u vezi sa sadržajnim stvarima i stvarima u vezi sa realizacijom plana rada, i kao takav, dobija podršku službenika projekta i pomoćnika projekta u Strazburu. Njihov svakodnevni administrativni rad u Prištini nadgledaće i podržavati Kancelarija Saveta Evrope u Prištini.

5.2 Prostorije projektne službe

Projektna služba se nalazi u prostorijama koje je na raspolaganje stavila Kancelarija Saveta Evrope u Prištini, a koja takođe, obezbeđuje tehničku i IT infrastrukturu, koja je potrebna timu. Adresa i relevantni podaci o Projektnoj službi su:

Projekat: PECK-Kosovo

Kancelarija Saveta Evrope u Prištini

Bedri Pejani 3,10000 Priština, Kosovo

Telefon: + 381 38 243 749 lokal 105; Faks: + 381 38 243 752

luljeta.plakolli@coe.int

5.3 Početne aktivnosti - Faza I (14-16.02.2012)

Tim misije Saveta Evrope – kojeg čine gđica Ardita Abdiu, šef Jedinice za privredni kriminal, gđica Ljuljeta Pljakoli-Kasumi, domaći službenik projekta i g. Tilman Hop, stručnjak Saveta Evrope, pokrenuo je početne aktivnosti PECK-Kosovo (naime, Fazu I) u toku sedmice između 14-16.02.2012. godine (vidi Aneks IV – Program misije).

Tokom ovog zadatka, održani su bilateralni sastanci sa svim pandanima i korisnicima projekta, kao i sa međunarodnim organizacijama, sa ciljem da se projekat detaljno

predstavi. Konkretnije, tokom svakog bilateralnog sastanka, održano je izlaganje o trajanju projekta, njegovim ciklusima, cilju, svrsi, očekivanim rezultatima i komponentama, uključujući tu i administrativno angažovanje i angažovanje ljudskih resursa za realizaciju projekta, i objašnjena je i predstavljena metodika vršenja dve procene (komponente projekta). Ti sastanci su još jednom potvrdili da će ovaj projekat biti dobro primljen i da će dobiti podršku naših različitih partnera na Kosovu. Ideja projekta i njegova povezanost sa SE, kao i njegova metodologija mehanizama praćenja, dobili su pohvale od međunarodnih organizacija (EULEX, UNMIK, OEBS, itd.) i smatraju se ne samo kao vredna sredstva za ispunjavanje zajedničkih ciljeva na Kosovu, već i kao održiva intervencija koja će pomoći i inkorporisati očekivane rezultate na čijem ostvarenju te organizacije rade.

Početna radionica je održana 16.02.2012. god. uz prisustvo predstavnika sa ranijih bilateralnih sastanaka, ali i drugih predstavnika iz različitih pandanskih institucija, i spojila je oko 30 učesnika. Ova radionica je dala mogućnost da se na jedinstveni način predstave neophodni detalji i informacije o projektu, konkretnije o metodici vršenja procene u Komponenti 1 – Korupcija i Komponenti 2 – Pranje novca i finansiranje terorizma. Osim toga, dala je mogućnost da se predstavi metodika koja će se primenjivati u i za svaku komponentu (koja će se zasnivati na metodici i upitniku kakav koriste GRECO i MONEYVAL), iako je posebno prilagođen Kosovu i njegovom statusu/neutralnom stanju, i smatra se da će ova vežba biti prozvana i funkcionisati kao proces procene a ne uzajamno ocenjivanje mehanizama praćenja.

Kancelarija SE u Prištini i Kancelarija EU na Kosovu otvorili su Početnu radionicu. Šef Kancelarije SE u Prištini predsedavao je radionicom i bio moderator. Tehnički aspekti u vezi sa projektom, opisom zadataka u procesu procene iz obe komponente i vrsti kategorija izveštaja o proceni (njihovih ciklusa), objavljivanje izveštaja vezano za klauzule o poverljivosti i vremenski raspored, predstavili su Jedinica za privredni kriminal pri Sekretarijatu i stručnjak, g. Tilman Hop. Predstavnici iz OEBS-a, Kancelarije EU u Prištini, Kancelarije SE u Prištini, Kosovske agencije za borbu protiv korupcije, Centralne banke Kosova, Kancelarije za dobro upravljanje, i EULEX Policije, dali su doprinose i komentare za unapređenje i dodatno pojašnjavanje opisa zadataka. Kao rezultat, ti komentari i doprinosi sada su inkorporisani i rešili su pitanja koja su postavili gore pomenuti predstavnici.

5.4 Početne aktivnosti – Faza II (28-29.03.2012)

Tim misije Saveta Evrope – kojeg čine gđica Ardita Abdiu, šef Jedinice za privredni kriminal, i gđica Luljeta Pljakoli-Kasumi, domaći službenik projekta, održali su seriju sastanaka sa akterima PECK-Kosovo, između 28-29. marta 2012. godine, preciznije sa Kancelarijom za dobro upravljanje (KDU) pri Kabinetu premijera, Kosovskom agencijom za borbu protiv korupcije (KABPK), Finansijsko-obaveštajnim centrom (FOC), Kosovskom obaveštajnom agencijom, kao i sa Kancelarijom EU u Prištini (vidi Aneks V – Program misije).

Sastanci su imali za cilj da se pregledaju i završe uslovi rada i što je još važnije, da se razgovara o upitnicima koji će se koristiti za procenu, a koje je pripremio Sekretarijat Saveta Evrope, te da se objasni glavna uloga KABPK i FOC za koordinaciju, i podela odgovornosti za različite delove upitnika među agencijama uključenim u vežbu. Sastanci sui se usredsredili i na modalitete i pripremu konferencije za pokretanje projekta, a koja bi trebalo da obezbedi podršku na visokom političkom nivou i vidljivost PECK.

Nacrt uslova rada za procenu još jednom je razmotren na sastancima sa Kancelarijom EU u Prištini, koja tek treba da ih podrži i odobri kao konačni tekst posle usvajanja od strane glavnih korisničkih ustanova nakon ove faze. Posle tih sastanaka u nacrt uslova rada uvršćene su neophodne izmene i dopune.

5.5 Pokretanje projekta – Faza III (25-26. april 2012)

Serijski pripremni sastanci održani su sa glavnim akterima Projekta u svetlu Konferencije za pokretanje PECK, posebno sa FOC, KABPK i Kancelarijom EU u Prištini, da bi se razgovaralo o formatu konferencije, redosledu govornika, kao i o drugim koracima i aktivnostima Projekta (vidi Aneks VI – Program misije).

U smislu dodatne koordinacije sa drugim ustanovama koje daju tehničku pomoć u istim oblastima, projektni tim (kojeg čine administrator SE, službenik projekta, domaći službenik projekta i stručnjak SE za pitanja u vezi sa borbom protiv korupcije) održao je sastanak sa rezidentnim savetnikom Trezora SAD za tehničku pomoć (OTA), sa ciljem da se ispituju moguće oblasti saradnje i spreči udvostručivanje u toku realizacije Projekta (vidi i Deo 3.3. gore). Na sastanku je naglašena potreba da se obezbedi tesna saradnja, posebno uzimajući u obzir preliminarne rad koji je Trezor SAD za tehničku pomoć obavio u oceni okvira Kosova za BBPN/PFT na osnovu FATF standarda a kasnije i izradio skup amandmana na zakone da bi se otklonili prepoznati propusti. Da bi se obezbedilo da je krajnji proizvod predviđen u PECK (izveštaji o oceni i preporuke) ažuran i bitan, potrebno je uložiti napore da bi se došlo do takvih zaključaka i izradili zakoni, a koje će analizirati i uzeti u obzir stručni timovi, kao i da bi se dodatno pratio napredak pomoći koju obezbeđuje Trezor SAD za tehničku pomoć. Slično tome, na sastanku sa predstavnikom UNDP-a prepoznata je mogućnost da se ostvare rezultati prvog ciklusa procene do kraja 2012. god. a koji bi se koristili u planiranom projektu UNDP-a za borbu protiv korupcije sa ciljem da se prepoznaju i otklone propusti u širem okviru Kosova za borbu protiv korupcije.

Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu (PECK) zvanično je pokrenut 26.04.2012. god. tokom Konferencije za pokretanje projekta održane u Prištini (vidi Aneks VII – Dnevni red konferencije za pokretanje projekta). Konferenciji za pokretanje projekta prisustvovalo je preko 100 predstavnika relevantnih ministarstava i agencija, međunarodnih organizacija, privatnog sektora i civilnog društva. Konferenciju su otvorili zamenik premijera/ministar pravde Hajredin Kući, ministar za evropsku integraciju, Vlajko Čitaku, g. Samuel Žbogar, SPEU/šef Kancelarije EU u Prištini, i šef Kancelarije Saveta Evrope u Prištini, Tim Kartvrajt. Održano je izlaganje o postupku procene, uključujući glavne faze procesa, kao i opšti pregled međunarodnih standarda za borbu

protiv korupcije i pranja novca/protiv finansiranja terorizma (BBPN/PFT) široj publici iz različitih agencija, koja je prisustvovala konferenciji. U toku predstavljanja naglašene su posebne uloge dva lokalna koordinatora – KABPK i FOC/FOJ, kao i tok komunikacije između različitih aktera uključenih u popunjavanje upitnika. Zatim, detaljno su predstavljeni upitnici u vezi sa borbom protiv korupcije i BBPN/PFT, uključujući izgled glavnih delova, tema i posebnih odredaba. Prisustvo organa sa visokog nivoa kao i učešće većeg broja ministarstava i agencija na Konferenciji za pokretanje projekta glavni je faktor za obezbeđivanje neophodne dugoročne posvećenosti procesu procene i njegovim ishodima.

5.6 Objasnjavajući sastanci o upitnicima procene (10-12 Juli, 2012)

Niz objasnjavajućih sastanka su održani od 10-13 jula 2012 godine između projektnog tima, međunarodnih eksperta i Kosovskih vlasti. Cilj ovih sastanaka bio je da se predstave sustinski aspekti upitnika o borbi protiv korupcije i borbi protiv pranja novca/borbi protiv finansiranja terorizma koji će se koristiti u proceni Kosova o usaglasenosti sa relevantnim međunarodnim standardima, na osnovu metodologije MONEYVAL-a i GRECO. Dnevni red za uvodnik sastanaka je bio strukturiran da olakša dijalog sa vlastima, a svaki segment dnevnika reda bila je usmerena na određenu publiku koja se sastojila od unapred. Stručne prezentacije su bili detaljni i obratili su pitanja is odgovarajućih delova upitnika.

Objasnjavajući sastanci poceli su sa isporukom o kratkom pregledu procesa procene i opšte odredbe u upitnicima procene. Zajednicko za obe komponente procene, pitanja korporativne krivicne odgovornosti, oduzimanja, zamrzivanja i oduzimanja imovine proistekle iz krivicnog dela, organa za sprovođenje zakona, istraga i krivicnog postupka, kao i pitanja koja se odnose na međunarodnu saradnju za sprovođenje zakona/FOJ i uzajamnoj pravnoj pomoci/ekstradicija bili su objasnjeni ucesnicima. Konkretna pitanja vezane za komponente PK koje su bile upucene tokom ovih sastancima bile su vezane za finansiranje politickih stranaka i izbornih kampanja, krivicna dela i sankcije za korupciju, osnovne zastite i mere za sprečavanje korupcije u policiji, sudstvu, tuzilastvu, javne uprave, skupstinu i javnu nabavku. Pitanja vezana sa komponentom borbe protiv pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma odnosile su se na kriminalizaciju pranja novca i finansiranja terorizma, neprofitne organizacije, prekogranične proglašivanja i objavljivanja, kao i finansijskih obavestajnih služba, prava lica-pristup korisnog vlasništva i kontrole informacija, modernim sigurnim tehnikama transakcije, evidencija, rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, politicki eksponiranih lica (PEL), zakona tajnosti, sumnjivih transakcija u vezi sa izveštavanjem PN i FT, banka shell, pracenja na toku i ulaska na trziste, supervizori, sankcije i usluge transfera novca i drugih vrednosti.

Kopije odgovarajućih upitnika i izrada međunarodnim i Evropskim standardima PK/BFT su podeljeni ucesnicima. U obavestavajućim sastancima prisustvovali su relativne institucije, kao sto su dve koordinacijske vlasti za svaku komponentu, odnosno Kosovska Agencija Protiv Korupcije (APK), i Finansijska Obavestajna Jedinica (FOJ), ukupni koordinacijski organ- Kancelarija za dobro upravljanje/Kancelarija Premijera, kao i

ucesnici iz relevantnih ministarstava, pravosudja, tuzilastva, policije, carine, nezavisnih agencija i Centralne Banke (Spisak ucesnika).

5.7 Bilateralni sastanci sa Kosovskim institucijama

Savetnik Projekta PECK sastao se tokom Jula i Avgusta 2012 godine u bilateralnim sastancima sa odnosnim institucijama:

- Finansijskom Obavestajnom Jedinicom (FOJ);
- Departamentom blagajne SAD-a- Kancelarija sa Tehnicku Pomoc (KTP);
- Kosovskom Agencijom Protiv Korupcije (APK);
- Kancelarijom Evropske Unije na Kosovu, Jedinicom za Vladavinu Prava;
- Ministarstvom Javne Administracije, Departamentom za Registraciju i Vezom sa NVO;
- Zastitnika gradjana;
- Ministarstvom Pravde;
- Kancelarijom Generalnog Revizora;
- Regulativne Komisije za Javnu Nabavku (RKJN);
- Centralnom Bankom Kosova (CBK);
- Telom za Razmatrajnje Javne Nabavke (TRJN)

Objasnjenja o odgovarajucim ulozima i ucescem zainteresovanih institucija tokom naredne procene, potrebe za imenovanje odrzivih kontaktnih tacaka/ strucnjaka za pružanje informacija i dalju podrsku/informacije su bili u fokus ovih sastanka.

Dalje veze i sastanci sa zainteresovanim stranama su planirana da se održe pre podnosenja upitnika domacih vlasi (izmedju ostalog, sa Centralnom Izbornom Komisijom, Ministarstvom Pravde, Agencijom za upravljanje oduzetom imovinom, Odeljenjem Administracije Civilne Sluzbe, Kancelarijom za Dobro Upravljanje).

6 VIDLJIVOST/MEDIJSKA POKRIVENOST

6.1 Vebsajt PECK-Kosovo

Vesti projekta, predstojeći događaji i ishodi/rezultati biće objavljivani na veb sajtu Odeljenja Saveta Evrope za privredni kriminal (www.coe.int/corruption), čiji deo je posebno posvećen PECK: http://www.coe.int/t/dghl/cooperation/economiccrime/corruption/Projects/PECK-Kos/PECK-default_en.asp.

Na veb sajtu će se redovno objavljivati sve aktivnosti i svi rezultati Projekta u vidu vesti. Ovaj zvanični sajt projekta Saveta Evrope biće povezan sa drugim relevantnim sajtovima na Kosovu i šire.

6.2 Vidljivost EU

Projekat će obezbediti vidljivost doprinosa EU u svim fazama svojih aktivnosti. Savet Evrope će preduzeti sve prikladne mere za objavljivanje činjenice da se sredstva za finansiranje projekta dobijaju na osnovu sporazuma sa Evropskom unijom. U svim izveštajima i informacijama koje se koriste i šire navešće se da su aktivnosti sprovedene „pomoću sredstava Evropske unije“, uz odgovarajući prikaz grba Evropske unije.

6.3 Odricanje od odgovornosti

Sve publikacije će sadržati sledeće odricanje od odgovornosti: „Ovaj dokument (*izveštaj/publikacija, itd.*) je izrađen uz glavni finansijski doprinos Evropske unije i Saveta Evrope. Sadržaj ovog dokumenta ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije ili Saveta Evrope“.

6.4 Publikacije

Projekat će sastavljati izveštaje da bi se Kancelarija Evropske unije u Prištini obaveštavala o zaključcima i napretku u realizaciji projekta. tokom projekta, koristiće se knjižice, leci i brošure, a primerici istog biće na raspolaganju za izveštavanje. Kao što je predviđeno Opštim uslovima Sporazuma o projektu, „Svako objavljivanje (rezultata projekta) i saopštenje za štampu prosleđuje se Naručiocu (Kancelariji Evropske unije u Prištini) u toku i pri izdavanju“. Ako postoji neka publikacija ista navodi finansijski doprinos EU i sadrži gore navedeno odricanje od odgovornosti. Publikacije će biti na raspolaganju javnosti.

7 BUDŽET I DOPRINOSI

Ukupni troškovi projekta za period od 30 meseci ukupno obuhvataju 1.200,00 evra. Taj iznos obuhvata:

1.000.000 EUR	Finansijski doprinos od EU; i
200.000 EUR	Finansijski doprinos od SE.

Nakon potpisivanja ugovora (januar 2012) i nakon podnošenja prvog zahteva za isplatu (od 09.01.2012. godine, Savet Evrope je primio iznos od **397.410,10 evra** kao prvu ratu u skladu sa članom 4. stavom 2. Posebnih uslova (budžet PECK se nalazi u prilogu – vidi Aneks IX).

8.1 Sledeći koraci

Nacrt **plana aktivnosti** zajedno sa **izveštajem o početku** biće pregledani i razmotreni na 1. sastanku Upravnog odbora koji je za sada zakazan za 12.09.2012. godine, nakon što su održane unutrašnje konsultacije sa SE i Kancelarijom EU u Prištini.

8.2 Dugoročni uticaj Projekta

Projekat proizilazi iz potrebe Kosova za obuhvatnim i strukturisanim procesom procene. Iako već nekoliko godina traju reforme u vezi sa korupcijom i pranjem novca, nije bilo strukturisanog, dugoročnog procesa za ocenu njihovog napretka i uticaja. Posebno osmišljeni program će po prvi put, kao svrhu, imati strategiju i resurse za sprovođenje periodične i detaljne procene na Kosovu u vezi sa pitanjima privrednog kriminala i konkretnije, korupcijom, pranjem novca i finansiranjem terorizma. Runde procene će pokriti institucionalnu oblasti, oblast pravne politike i resursa, podeljeno na odvojene teme, uglavnom osmišljene prema mehanizmima Saveta Evrope (GRECO i MONEYVAL). Istovremeni naponi koje ulažu EU i SE, na osnovu iskustva mnogih uspešnih projekata zajedničkih u ovoj oblasti, odgovarajući su pristup da bi se obezbedilo jasno poštovanje evropskih standarda i praksi u primeni na Kosovu. Takvi naponi bi doprineli doslednim reformama borbe protiv korupcije i protiv pranja novca na Kosovu, kao i EULEX-u na Kosovu, čime bi rezultati reforme bili održiviji i u skladu sa evropskim standardima. Osim toga, projekat će od početka i tokom početne faze, ali i u toku realizacije, uspostaviti vezu i koordinaciju sa drugim međunarodnim organizacijama na Kosovu koje realizuju srodne projekte i tražiće podršku od njih.

8.3 Upravni odbor i koordinatori Projekta

Prema Opisu delanja projekta i sastancima koji su održani sa glavnim pandanima, kosovski organi vlasti su potvrdili da će Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava i jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost (KDU), odrediti koordinatora projekta da bi se obezbedili protok informacija i saradnja svih relevantnih ustanova. Osim toga, Kosovska agencija za borbu protiv korupcije (KABPK) i the Finansijsko-obaveštajna jedinica (FOJ) imaće zadatak da odrede dvoje viših zvaničnika iz odgovarajućih ustanova za vezu sa projektom (korupcija i pranje novca). Isti će imati funkciju glavnih pandana odgovornih za koordinaciju aktivnosti projekta u ime kosovskih ustanova/organa vlasti. Projekat će imati Upravni odbor sledećeg sastava:

- Kancelarija za dobro upravljanje pri Kabinetu premijera;
- Kosovska agencija za borbu protiv korupcije;
- Finansijsko-obaveštajni centar/Finansijsko-obaveštajna jedinica;
- Ministarstvo pravde;
- Ministarstvo finansija;
- Kancelarija Evropske unije na Kosovu; i

- Jedinica za privredni kriminal pri Savetu Evrope/Kancelariji Saveta Evrope u Prištini.

Sastanci Upravnog odbora će se održavati na svakih 6 meseci i obuhvatiće i druge relevantne organe vlasti u vezi sa rezultatima i aktivnostima projekta, prema potrebi. Upravni odbor će donositi strateške odluke i nadgledati odgovarajuću realizaciju Projekta, a njemu će zajedno predsedavati predstavnik KEU i predstavnik SE. Opis zadataka Upravnog odbora priložen je uz ovaj izveštaj a biće usvojen na prvom sastanku Upravnog odbora.

8.4 Mogući rizici

U toku juna i avgusta 2012, Projektna aktivnost nije se mogla napredovati iz razloga koji su bili van kontrole projektnog tima i Organizacije. Projektni tim nije bio u stanju da održi sastanak Upravnog Odbora zbog tekucih razgovora između organizacije i Ugovarača u podgledu sadržaja fusnote koja mora da se koristi kada se odnosi na „Kosovo“ u dokumentima zajedničkih projekata sa EU. Uprkos smene u rasporedu, Projektni tim će učiniti sve da sprovede aktivnosti projekta u skladu sa nacrtom određenom u opis akcije.

- Nepostojanje političke stabilnosti

Nedavno su održani predsednički izbori na Kosovu, odnosno aprila meseca 2011. godine, a parlamentarni izbori decembra meseca 2010. god. Bez prevremenih izbora projekat bi mogao da traje do 2014. god. bez promena uprave. Osim toga, politička nestabilnost verovatno neće uticati na rezultate. Ako se ostvari, mogla bi da uspori određene procese u okviru projekta ili otežati rad, ali u okviru fleksibilnosti koja je stvorena u Projektu i kroz obezbeđivanje stručne uprave, projektni tim bi trebalo da uspe da se nosi sa svakim negativnim uticajem. Projekat koji se bavi jednim od prioriteta kosovske politike na njegovom putu ka evropskim standardima garantuje da bi svaki štetni uticaj bio samo privremen i rešiv po karakteru.

- Nepostojanje koordinacije i susretljivog pristupa na strani aktera

Iskustva iz prethodnih projekata govore da se na ovaj rizik može gledati kao na umereni rizik i kao na nešto što verovatno neće sprečiti projekat da ostvari rezultate. Saradnja aktera pod projektom u ovoj oblasti je bila dobra. Jasan postupak i struktura projekta, kao i odgovornost predstavnika KABPK i FOJ, kao i KDU, obezbediće održivost procesa koordinacije. U slučaju da neka državna ustanova pokaže da nema koordinisanog rada u okviru projekta, intervencija Kancelarije za dobro upravljanje (KDU) pri Kabinetu premijera, i Kancelarije Saveta Evrope u Prištini, trebalo bi da dovede do adekvatne saradnje. Postoje određeni rizici u vezi sa prenosom odgovornosti sa FOC kojom rukovodi EULEX na FOJ u lokalnoj nadležnosti, što je zakazano za leto 2012. god. Imajući u vidu da je taj period presudan za pripremanje odgovora na upitnik za procenu i da će zahtevati znatnu koordinaciju između agencija, na strani FOJ, istovremeni prenos odgovornosti može da naruši delotvornost te institucije, kao lokalnog koordinatora procene komponente BBPN/PFT. Stoga, praćenje doprinosa FOJ projektu biće potrebno u tom periodu, da bi se u ranoj fazi prepoznalo moguće smanjenje kapaciteta i da bi se

preduzele neophodne i odgovarajuće mere, bilo da su one u vidu pomoći ili nekakve druge intervencije.

- Nepostojanje finansijskih resursa na strani korisnika za konsolidaciju rezultata Projekta

Projekat je usredsređen na procenu neophodnih zakonodavnih reformi, reformi politike i institucionalnih reformi, kao i na prepoznavanje potreba za obukom i kada je potrebno unaprediti izgradnju kapaciteta, zbog čega korisnik neće morati da puno ulaže u očekivane rezultate, već će samo morati da odražava odgovarajuće budžetske resurse koji su dodeljeni ustanovama nadležnim za rad pod unapređenim reformama politike/institucija i zakonodavnim reformama. osim toga, sve obrazovane su i funkcionalne sve državne ustanove koje rade sa projektom i koje su njegovi korisnici.

8.5 Zaključci

Pokazano je da je početna faza projekta delotvorno realizovana od samog početka te je zaključeno da su poslednja tri meseca obezbedila dovoljno vremena da projekat pokrene svoj bitan rad, imajući u vidu da je sporazum o projektu potpisan januara 2012. god. a sam projekat počeo februara 2012. god.

Od prvog dana potpisivanja sporazuma o projektu, ostvarena je saradnja i timski duh koji se primećuje kod aktera projekta i koji je bio veoma plodonosan i na očekivanom nivou. Radi se o veoma obećavajućem početku gde su ustanove na Kosovu u nekoliko prilika jasno pokazale spremnost za saradnju i sprovođenje važnih reformi.

Aneks I:	Opis zadatak u postupku procene
Aneks II:	Plan aktivnosti
Aneks III:	Opis zadataka Upravnog odbora Projekta
Aneks IV:	Program aktivnosti za početak rada (Faza I), 14-16.02.2012. god.
Aneks V:	Program aktivnosti za početak rada (Faza II), 28-29.03.2012. god.
Aneks VI:	Dnevni red sastanaka za pripremu Konferencije za pokretanje (Faza III), 25.04.2012. god.
Aneks VII:	Dnevni red Konferencije za pokretanje PECK (Faza III), 26.04.2012. god.
Aneks VIII:	Dnevni red Obavestavajucih sastanka o upitnicima procene, 10-12.07.2012 god.
Aneks IX:	Budžet projekta
Aneks X:	Spisak kratkoročnih stručnjaka za PECK
Aneks XI:	Raspored procene, ključni datumi i rokovi (Prvi ciklus procene)